

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13 จังหวัดตรัง โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยนำเสนอเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13 จังหวัดตรัง ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 28 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 54 คน ครูที่ปรึกษาจำนวน 831 คน และครูแนะแนวจำนวน 37 คน รวม 922 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง, 2554)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 276 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (R.V. Krejcie & D.W. Morgan 1970: 610) แล้วจึงสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนขนาดของโรงเรียน โดยการเทียบบัญชีดีไทรยางส์ และ สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก มีขั้นตอนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มดังนี้

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie,R.V.,and Morgan, 1970:607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 276 คน

2.2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดย ประชากรจำนวน 900 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 269 คน ประชากรจำนวน 950 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 274 คน ถ้าประชากร จำนวน 922 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากช่วงประชากรจำนวน 950 - 900 มีประชากรเพิ่มขึ้น 50 คน กลุ่มตัวอย่าง 274 - 269 เพิ่มขึ้น 5 คน ถ้าช่วงประชากร 922 - 900 มีประชากรเพิ่มขึ้น 22 คน กลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้น $(5 \times 22) / 50$ เท่ากับ 2.2 คน หรือ 2 คน ดังนั้น ถ้ามีประชากรที่ใช้ในการวิจัย 922 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ $274 + 2 = 276$ คน

2.3 สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นตัวแบ่งชั้นแบ่งประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ หลังจากนั้นใช้สัดส่วนจากประชากรแต่ละกลุ่ม เป็นตัวแบ่งตามสัดส่วนขนาดของโรงเรียน ได้ดังนี้

$$\text{กลุ่มตัวอย่างแบ่งตามขนาดของโรงเรียน} = \frac{\text{กลุ่มประชากร} \times \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อสุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละกลุ่ม โดยวิธีจับฉลาก แสดงตามตารางดังนี้

ตาราง 5 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาด ของโรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครู ที่ปรึกษา	ครู แนะแนว	ผู้บริหาร	ครู ที่ปรึกษา	ครู แนะแนว
โรงเรียนขนาดเล็ก	6	78	6	2	23	2
โรงเรียนขนาดกลาง	14	324	18	4	97	5
โรงเรียนขนาดใหญ่	17	174	5	5	52	2
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	17	255	8	5	77	2
รวม	54	831	37	16	249	11
รวมทั้งหมด		922			276	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงาน ตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน แบบสอบถามมีลักษณะกำหนดให้เลือก (Forced choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านกระบวนการและด้านปัจจัย เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) ให้ค่านำหนักโดยถือเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมาย ความคิดเห็นสภาพ การบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง ใช้เกณฑ์ในการแปลความ หมายถึงคะแนนเฉลี่ย โดยการใช้แบบอันตรภาคชั้น แบ่งผลคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาระเบียบ กฎหมาย แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
3. ศึกษาแบบประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำหรับปีงบประมาณ 2550 นำมาใช้เป็นเครื่องมือวิจัย และให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการ
4. ร่างแบบสอบถามโดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด (รวีวรรณ ชินะตระกูล, 2538: 101)
5. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรึกษาและพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม
6. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) มีเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสิน คือ คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป จากนั้นผู้วิจัยปรับแก้ภาษาและข้อความตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ความชัดเจนในการสื่อความหมายมากยิ่งขึ้น
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลอง (Try – Out) กับผู้บริหารครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวใน โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13 จังหวัดตรัง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Method) แบบสอบถามด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 ด้านกระบวนการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ด้านปัจจัยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91

9. นำแบบสอบถามที่ได้หาคุณภาพเรียบร้อยแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อประสานงานไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13 จังหวัดตรัง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้
2. นำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้อำนวยการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13 จังหวัดตรัง
3. ดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยจัดส่งด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม จำนวน 276 ฉบับด้วยตนเองและได้รับคืน 276 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อได้รับแบบสอบถามครบตามจำนวนที่ต้องการแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป มีรายละเอียดดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง วิเคราะห์ดังนี้

1) วิเคราะห์ สภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

2) วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นสภาพ การบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ป ระสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระไม่เกิน 2 ค่า โดยการหาค่า t - test และที่มากกว่า 2 ค่า โดยหาค่าเอฟ (F - test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) เพื่อทดสอบความ แตกต่างเป็นรายกลุ่ม กรณีพบความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม จะต้องวิเคราะห์ และเปรียบเทียบความ แตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ LSD (Least Significant Difference) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545: 258)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพ ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและความคิดเห็นสภาพ การบริหารงานตามมาตรฐาน ระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง โดยใช้สถิติ ดังนี้

2.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.1.2 การแจกแจงความถี่ (Frequency)

2.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{x}$)

2.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ สถิติอ้างอิงเพื่ออธิบายผลการวิจัยการ เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสภาพ การบริหารงานตามมาตรฐานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง โดยใช้สถิติ t - test และค่าเอฟ (F - test) และแบบวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA)

2.3 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 การหาประสิทธิภาพค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม โดยใช้ สูตรดังนี้ (พิสนุ พงศ์ศรี, 2551)

$$\text{ค่า IOC} = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลัก

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

หมายเหตุ : ความคิดเห็นของกรรมการผู้เชี่ยวชาญค่า IOC ≥ 0.6 ขึ้นไปแปลผลว่าใช้ได้

2.3.2 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Method)

